

Teema 3. Nousemme koko ajan

FAKTAT M8.

Kuroutumislahdet, fladat ja kluuvijärvet

Merestä ei kohoa pelkästään kuivaa maata. Saarien väliset lahdet ja salmet kuroutuvat merestä maankohoamisen vuoksi ja vähitellen eristäytyvät täysin irti merestä. Joistain tulee pikkulampia, toiset rämettyvät soiksi. Fladat ja kluuvijärvet muodostavat kaksi vaihetta tässä prosessissa.

Flada on edelleen yhteydessä mereen vesiväylän kautta, jossa on selvä vedenalainen kynnyks.

Kluuvi tai kluuvijärvi on menettänyt yhteytensä mereen, kun vedenalainen kynnyks on noussut merenpinnan yläpuolelle. Kluuviin voi kuitenkin tulla merivettä nousuveden aikana tai voimakkaissa myrskyissä.

Kluuvi eristyy yhä enemmän merestä ajan myötä ja kasvaa lopulta täysin umpeen kaislikon tai rämemet-säkasvien vuoksi.

Vesi on fladoissa ja kluuveissa matalaa ja ravinteikasta ja lämpenee keväällä nopeasti. Lisäksi se on merivettä makeampaa, joko pysyvästi tai tilapäisesti kevään sulamisvesien vuoksi. Siksi varsin pohjakkasvillisuus on niissä runsasta.

Fladat ja kluuvit ovat tärkeitä hauen, ahvenen ja särjen kutu- ja poikasalueita. Ne vetävät puoleensa levähtäviä ja ravintoa etsiviä lintuja. Fladat ja kluuvit ovat tärkeitä biologiselle ja maisemalliselle monimuotoisuudelle, mutta niitä uhkaavat Itämeren rehevöityminen, ruoppaus ym.

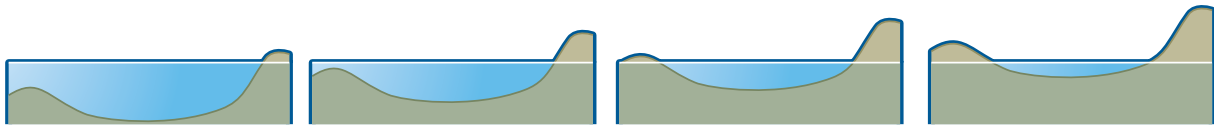
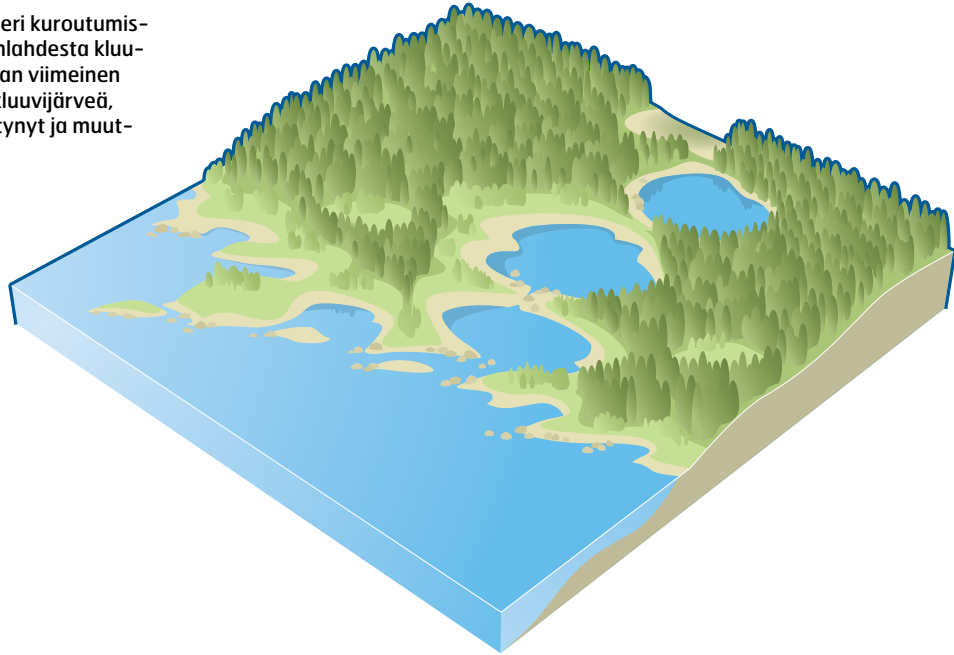
Merenlahtia kuroutuu myös Korkean Rannikon jyrkemmällä rannoilla, mutta näin muodostuvat järvet ovat useimmiten alkuvaiheissaan syvempiä. Vähitellen osa niistä kasvaa umpeen tai rämettyy soiksi.

Katso seuraavan sivun kuva >>

© Korsholms kommun.

Kuva osoittaa eri kuroutumisvaiheita merenlahdesta kluuvijärveksi. Kuvan viimeinen vaihe esittää kluuvijärveä, joka on rämetetty ja muutunut suoksi.

Vedenalainen kynnyks nousee maankohoamisen vuoksi merenpinnan yläpuolelle, ja lahti kuroutuu lopulta merestä kokonaan. Jos yhteys mereen vielä säilyy, puhumme fladasta. Kun yhteys on katkennut, mutta merivettä voi vielä myrskyssä tai nousuveden aikana, puhumme kluuvijärvestä. Kun kaikkinaisen yhteys mereen on katkennut, entisestä merenlahdestä on tullut järvi tai lampi.

Korkean Rannikon kuroutumislahdet ovat useimmiten syvempiä kuin Merenkurkun fladat ja kluuvijärvet, mutta nekin voivat vähitellen soistua.

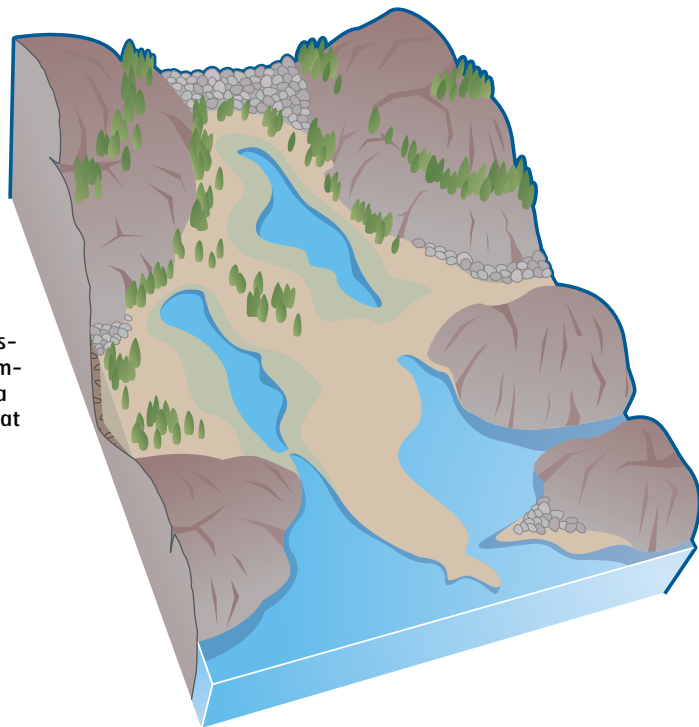

Foto: Patricia Rodas / Dragos Alexandrescu.

Foto: Anita Storm.

Foto: Anita Storm.